

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne mütedair kanuna ek 3888 sayılı kanunun 3 ncü maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında kanun lâyihası ve Maarif, Millî müdafaa ve Bütçe encümenleri mazbataları (I/577)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/1142

21 - III - 1941

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

3656 sayılı kanuna ek olan 3888 sayılı kanunun 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair Dahiliye, Millî Müdafaa ve Maarif vekilliklerince müştereken hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 14 - III - 1941 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Mucip sebepler lâyihası

A - Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki 3656 sayılı kanuna ek 3888 sayılı kanunun 3 ncü maddesile 3656 ve 3659 sayılı kanunlara göre istihdam edilmekte olan memurların haftada en çok dört saat ders deruhde edebilecekleri kabul edilmiştir. Kanun vazının bu tahditten maksadı memurların aslı vazifelerinden haftada dört saatten fazla ayrılmamalarını temin etmektir. Halbuki askerlik dersi öğretmenleri okullardaki talebeyi askerliğe hazırlamakta yani gençliği kışlaya girmeden askerî talim ve terbiye ile meşgul etmekte olduklarından bunların okullarda çalışmaları vazifelerinden ayrılmak sayılamaz.

Diğer taraftan 3888 sayılı kanundaki ders tahdidatının askerlik dersi öğretmenlerine de teşmili halinde bu derslere yeniden 1200 subay öğretmen tahsisi lâzım gelecektir ki buna Genelkurmay başkanlığınca ve Millî müdafaa vekâletince imkân görülmemektedir.

B - Askerî okullarda subay öğretmen kadroları mevcut ise de bir çok teşkilât sebeble subay ihtiyacı pek ziyade artmış olduğundan bu kadrolara müstakillen subay tayinine imkân bulunamakta ve ilâve vazife verilmek suretile gerek aslı vazifeler ve gerek dersler idare edilmektedir. Eğer ilâve vazifeler 3888 numaralı kanundaki haftada dört saat esasını geçmemek lâzım gelirse dersleri idare edebilmek için bir çok subaylara ihtiyaç hâsıl olacaktır ki bunun da temini imkân dahilinde olmadığından askerî okullarda ilâve vazife olarak öğretmenlik edecek subayların haftada dört saat kaydına tâbi tutulmamaları ve ders saati başına da (2:6) lira üzerinden ücretlerinin hesap edilmesi muvafık görülmüştür. Kanun lâyihası bu sebeplerle hazırlanmıştır.

Maarif encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maarif encümeni

Esas No. 1/577

Karar No. 7

2 - IV - 1941

Yüksek Reisliğe

3656 sayılı kanuna ek olarak 3888 sayılı kanunun 3 neü maddesine bir fıkra eklenmesine dair Dahiliye, Millî Müdafaa ve Maarif vekâletlerince müştereken tanzim edilerek encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Millî Müdafaa'nın da bir mümessili hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

İlâvesi teklif edilen fıkra iki hükmü ihtiva etmektedir. Birincisi umumî müesseselerde askerlik dersleri veren subayların haftada dört saatten fazla ders verebilmeleri, ikincisi askerî okullarda kendilerine ders verilmiş olan subay ve askerî memurların da dört saat kaydine tâbi tutulmaları esaslarıdır.

Millî Müdafaa vekâletinin mucip sebepler lâyihasile encümende kendisinden izahat istenen Vekâlet mümessilinin verdiği malûmata göre bu teklifin sebebi; haftada yalnız dört saat ders esasına bağlı kalındığı takdirde ne umumî müesseselerde askerlik derslerini idareye kâfi gelecek miktarda, ne de askerî okulların ihtiyacına yetiyecek sayıda subay öğretmenin ayrılmasına Genel kurmay başkanlığınca ve Millî Müdafaa vekâletince imkân görülmemiş olmasıdır.

Bu sebepler encümenimizce dahi teklifin esas

itibarile kabulü için varit görülmüştür.

Teklifteki birinci maddenin A ve B fıkraları maksadı daha açık ifade edebilecek surette tadil edilmiş ve B fıkrasının sonundaki «bunların ücretleri ders saati başına 2 - 6 lira üzerinden hesap edilir» cümlesinin çıkarılması muvafık görülmüştür. Çünkü 3888 numaralı kanunun 3 neü maddesinde bu türlü dersler için saat başına beş liraya kadar ücret verilebileceği münderiğtir. Umumî olarak takdir ve kabul edilmiş olan bu miktarın değiştirilmesine de sebep yoktur.

Kanun teklifi arzedilen tadillerle ve ittifakla kabul edilerek havalesi mucibince Millî Müdafaa encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Maarif En. Rs.	M. M.	Kâtip
Manisa	İstanbul	İzmir
R. N. Edgüer	İ. A. Gövsa	Ş. Yunus
Ankara	Çanakkale	Giresun
B. Baykan	A. Yukarıç	T. Onay
Hakkâri	İçel	İzmir
İ. U. Aykurt	E. İnankur	Nazmi İlker
Ordu	Tokad	Urfa
Ali C. Yöntem	H. A. Aytuna	Refet Ülgen

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa encümeni

Esas No. 1/577

Karar No. 23

12 - IV - 1941

Yüksek Reisliğe

3656 sayılı kanuna ek olan 3888 numaralı kanunun 3 neü maddesine bir fıkra eklenmesine dair Dahiliye, Millî Müdafaa ve Maarif vekilliklerince müştereken hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte ve Maarif encümenince bilmüzakere tanzim olunan mazbata ve tadil olunan lâyiha ile müştereken

Encümenimize havale buyurulan Başvekâletin 21/mart/1941 tarih ve 6/1142 numaralı tezkere-si ve bağlı evrakı Encümenimizde Millî Müdafaa, Maarif ve Maliye vekilliklerince gönderilen salâhiyetli memurlar huzurile görüşüldü ve icabı müzakere edildi.

Gerek Hükûmetin esbabı mucibesine ve gerek Maarif encümeninin mazbatasına, lise ve or-

ta okullarda ilâve olarak ders alan memurlarla askerlik dersi veren subayların alacakları ücretlerin aynı olması düşüncesile, tamamen iştirak edilememiş ve ancak ihtiyaca binaen 3888 numaralı kanunun 3 ncu maddesinin son fıkrasındaki haftalık tedrisatın 4 saat mesainin attırılması yolundaki teklif muvafık görülmüş ve Hükümetin bu esasa tevafuk eden yeni teklif ettiği birinci maddenin A ve B fıkraları Encümenimizce muvafık görülerek birinci madde o suretle tadil edilmiş ve kanun lâyihası kabul edilmiştir.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine veril-

mek üzere Yüksek başkanlığa sunulmuştur.

M. M. En. R.	M. M.	Kâtip
Diyarbakır	Samsun	Konya
Gl. K. Sevüktekin	A. F. Engin	Vehbi Bilgin
Bursa	Çankırı	Çorum
Gl. N. Tınaz	Dr. A. Arkan	E. S. Akgöl
Erzurum	Gümüşane	Kayseri
A. Akyürek	Y. Z. Zarbun	N. Toker
Malatya	Muğla	Samsun
Gl. O. Koptagel	S. Güney	R. Barkın
Seyhan	Urfa	Yozgad
S. Tekelioğlu	Gl. A. Yazgan	C. Arat

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 114

Esas No. 1/577

4 - VI - 1941

Yüksek Reisliğe

3656 sayılı kanuna ek 3888 sayılı kanunun üçüncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair Dahiliye, Millî Müdafaa ve Maarif vekilliklerince müştereken hazırlanıp Başvekâletin 21 - III - 1941 tarih ve 6/1142 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Maarif ve Millî Müdafaa encümenleri mazbatalarile birlikte Encümenimize tevdi buyurulmakla alakalı memurların huzurile tetkik ve müzakere olundu.

Lâyiha iki hükmü ihtiva etmektedir. Bunlardan biri sivil mekteplerle askerlik dersi veren subayların ders saatleriyle ücretlerine, diğeri de askerî mekteplerde ders deruhde eden ve aslı vazifesi muallimlik olmayan subayların ve askerî memurların ders saatleriyle ücretlerine taallük etmektedir.

3888 sayılı kanunun üçüncü maddesi 3656 ve 3659 sayılı kanunlara tâbi ücretli veya maaşlı memurlardan mektep ve müesseselerde (kurslar dahil) daimî veya muvakkat muallimlik yapanlara yüksek tahsil veren veya bu derecede tahsil görenlerin meslekî bilgilerini arttırmak maksadile kurulan mektep ve müesseselerde beher ders saati için on lirayı ve lise ve orta mekteplerde veya meslekî bir tahsil için kurulan mektep ve müesseselerde her ders saati için beş lirayı geçmemek üzere tedris ücreti verilebileceği ve haf-

talık ders saati miktarının da dört saati geçmeyeceği hükümlerini vazetmiştir.

Diğer taraftan adı geçen kanun orta tedrisatta munzam vazife alan öğretmenlerin okutabilecekleri ders saati ile alacakları ücreti tesbit eden 2517 sayılı kanun hükümlerinin mahfuz tutulduğunu tasrih edildiği halde askerlik dersi muallimlerinin bu hususta tâbi oldukları hükümleri havi 2233 sayılı kanun için böyle bir kaydi ihtiva etmediğinden bu muallimlerin 3888 sayılı kanuna tâbi olmaları iktiza etmektedir. Halbuki bu takdirde münhasıran subaylar tarafından okutulmakta olan askerlik dersi için daha bini müteceviz subayın istihdamı icap etmekte ve halen buna imkân olmadığı Hükümetin esbabı mucibesinden ve verilen izahattan anlaşılacaktır. Binaenaleyh askerlik dersi öğretmenlerini saat tahdidatından varestede kılmak ve alacakları ücretleri de bu mekteplerde ilâve vazife almış diğer memurların aldıkları ücrete intibak ettirmek üzere bunların 2517 sayılı kanun hükümlerine tâbi olacaklarını gösteren Millî Müdafaa encümeninin hazırladığı birinci maddenin A fıkrası encümenimizce aynen kabul edilmiştir.

Lâyihanın ikinci hükmüne gelince:

Askerî mekteplerde subay öğretmen kadro-

ları mevcut ise de bir çok teşkilât sebeble bu kadrolara müstakilen subay tefriki müşkül olduğu gibi bu mekteplerde okutulan bir kısım dersler hususî bir meslek bilgisini istilzam etmekte ve bu vasıf ancak ordunun vazifedar unsurları arasında bulunmaktadır. Bu haysiyetle askerî mekteplerde de derslerin munzam vazife halinde subaylara verilmesi ve bunlar hakkında da ders saati tahdidatının mevzu bahis olmaması zarurî görülmüş ve adı geçen 3888 sayılı kanunun ücretlere dair hükmünün filen tatbikına imkân olmadığı da verilen izahattan anlaşılması üzerine bu öğretmen subaylara rütbeleri maaşının üçte ikisini geçmemek ve fakat yine saat itibarile ücretin hesap edilmesi esası mahfuz tutulmak üzere ücret itası kararlaştırılmış ve B fıkrası bunu ifade edecek surette yazılmıştır.

Askerlik dersi muallimlerinin 1940 malî yılında tedrisata devam etmiş olmaları itibarile ücretlerini almaları tabii bulunduğundan bunu temin edecek bir muvakkat maddenin de lâyi-

haya ilâvesi encümenimizce zarurî görülerek muvakkat madde kaleme alınmıştır.

Yukarıda arz edilen değişikliklerle yeniden tanzim edilen kanun lâiyhası Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	M. M.
Çorum	Kastamonu	Muğla
<i>İ. Eker</i>	<i>T. Coşkan</i>	<i>H. Kitabcı</i>
Kâtip		
İstanbul	Bolu	Bursa
<i>F. Öymen</i>	<i>C. S. Siren</i>	<i>Fazla Güleç</i>
Bursa	Giresun	Gümüşane
<i>A. N. Ayas</i>	<i>M. Akkaya</i>	<i>D. Sakarya</i>
İsparta	Kırklareli	Malatya
<i>R. Ünlü</i>	<i>B. Denker</i>	<i>M. Öker</i>
Samsun	Seyhan	Trabzon
<i>M. A. Yörüker</i>	<i>S. Çam</i>	<i>Sırrı Day</i>
Yozgad		
<i>A. Sungur</i>		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

3656 sayılı kanuna ek olan 3888 sayılı kanunun 3. maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki 3656 sayılı kanuna ek 3888 sayılı kanunun 3. maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

a - Askerlik dersi öğretmenlerinin ücretleri hakkındaki 2233 sayılı kanunun hükümleri de mahfuzdur. Bu öğretmenler haftada dört saatten fazla ders verebilirler.

b - Askerî okullarda öğretmen bulunmadığından dolayı vekâletçe ilâve vazife öğretmenlik verilen subay ve askerî memurlar haftada dört saat kaydına tâbi tutulmazlar. Bunların ücretleri ders saati başına (2 :6) lira üzerinden hesap edilir.

MADDE 2 — Bu kanunun hükümleri 1 hazi-
ran 1940 tarihinden muteberdir

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini yürütmeğe İcra Vekilleri heyeti memurdur.

14 - III - 1941

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Dr. R. Saydam	H. Menemencioğlu	S. Arıkan
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
Fayık Öztrak	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	A. F. Cebesoy	H. Çakır
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	R. Karadeniz	Muhlis Erkmen
Mü. V.		Ti. V.
		M. Ökmen

MAARİF ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

3656 sayılı kanuna ek olan 3888 sayılı kanunun 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Devlet memurlarının aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki 3656 sayılı kanuna ek 3888 sayılı kanunun 3 ncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir :

A) Askerlik dersleri öğretmenlerinin ücretleri hakkındaki 2233 sayılı kanun mucibince bu derslerin öğretmenliğini yapan subaylara haftada dört saatten fazla ders veilebilir.

B) Askerî okullarda kâfi öğretmen bulunmadığından dolayı vekâletçe kendilerine vazife ilâvesi olarak öğretmenlik verilen subay ve askerî memurlar haftada dört saat kaydına tâbi tutulmazlar.

MADDE 2 — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

3656 sayılı kanuna ek olan 3888 sayılı kanunun üçüncü maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki 3656 sayılı kanuna ek 3888 sayılı kanunun üçüncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

A) Askerlik dersi okutacak subay öğretmenler haftada dört saatten fazla ders verebilirler. Bu subay öğretmenlere 2517 numaralı kanunun birinci maddesinin B fıkrasına göre ücret verilir.

B) Askerî okullarda öğretmen bulunmamasından dolayı vekâletçe ilâve vazife öğretmenlik verilen subay ve askerî memurlara, haftada verilecek azamî ücret miktarı, yüksek tahsil veren veya bu derece tahsil görenlerin meslekî bilgilerinin arttırmak maksadile kurulan mekteplerde kırk lirayı; lise ve orta derecede bulunan veya meslekî bir tahsil için kurulan mekteplerde yirmi lirayı geçmemek üzere, haftada dört saatten fazla ders verilebilir.

MADDE 2 — Hükûmetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Hükûmetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki kanuna ek 3888 sayılı kanunun üçüncü maddesine iki fıkra eklenmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — 26 - VI - 1940 tarih ve 3888 sayılı kanunun üçüncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

A) Askerlik dersi okutacak subay öğretmenler haftada dört saatten fazla ders okutabilirler. Bu subay öğretmenlere 18 - VI - 1934 tarih ve 2517 sayılı kanunun birinci maddesinin (B) fıkrasına göre ücret evilir.

B) Askerî okullarda öğretmen bulunmamasından dolayı ilâve vazife öğretmenlik verilen subay ve askerî memurlar haftada dört saat kaydına tâbi tutulmazlar. Bunlara 3888 sayılı kanunun 3 ncü maddesine göre saat hesabına verilecek tedris ücreti rütbeleri maaşı tutarının üçte ikisini tecavüz edemez.

MUVAKKAT MADDE — Askerlik dersi muallimlerinin 1 haziran 1940 tarihinden bu kanunun meriyeti tarihine kadar geçen zamana ait ücretleri, haftada dört saat kaydına tâbi tutulmaksızın haftada okuttukları beher ders saati için orta mekteplerle meslek mekteplerinde ve bu derecedeki diğer mekteplerde ayda maktuan dört lira ve yüksek mekteplerle lise, muallim ve bu derecedeki diğer mekteplerde ayda maktuan altı lira üzerinden tesviye edilir.

MADDE 2 — Hükûmetin ikinci maddesi aynen.

MADDE 3 — Hükûmetin üçüncü maddesi aynen.